

28. jun. 1845

FAKTA

Dato:
28. jun. 1845

Sidetal:
Dagbog F, side 14-17

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19997

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
75-77; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 320-321

TRANSSKRIFTION

Løverdag 28 Juny
|hotel royale.|

Chamonix

1 Fr tog min Vert imorges for en Kop Kaffe; men saa bød han mig ogsaa paa samme Tid en Rose. Vi kjørte Kl 7 fra Genf, passerede den sardiniske Grændse, blev skarpt visiterede og maatte afgive vore Pas, som vi senere modtog paa et andet Sted, hvor nogle Karabiniers, der saae ud som Herskabstjenere i Kjøbhvn i gammeldags Livree, holdt Vagt. Senere fulgte vi den lille Flod Arve, der i de yndigste Bugter slyngede sig gennem Dalen. Bjergene var ikke saa høie endnu, at der laa Sne paa dem. Diligencen kunde gaae til Salanche, hvor vi spiste til Middag.

1½ Franc.

•15•

Derpaa kjørte Doctor Storch fra Frankfurt hans Kone og Fetter i een – to Nordamerikanere og jeg i en anden af de smaae Chars a banc, som her fra føre de Reisende til Chamonix. [i margin: 6 Fr. 6 Sous] To Italienerne fra Siena [i margin: Palmieri] kjørte uden at spise. Denne Tour var mageløs deilig trods den temmelig stadige Regn. Veien var saaledes, at man neppe skulde tro det muligt at kjøre – gik over mange rivende Strømme, over daarlige Broer og paa steile Skraaninger; men jeg har alt seet saa meget Forunderligt, at jeg efterhaanden vænner mig af med at blive forbauset. Naturen var ubeskrivelig deilig: Dalen yppig, med deilige Træer, Kornmarker, Landsbyer og en Masse yndige Blomster; dybest i Dalen [overstreget: gik] slængede Arven sig i sit yndige Leie. Bjergsiderne til Siden bevoxede med Naaleskov, men øverst blev Skraaningerne ganske sterile, og saa kom den skinnende Sne i Kløfterne paa de øverste vildttakkede Spidser. Høit oppe saae man een Gang en eenlig Sennhytte. Flere nette Vandfald: Arvenaz •16• og Chede, troer jeg det andet heed, med en Klippeblok midt i Faldet. Mange rivende, fraadende Strømme saae vi; men Menneskene saae gruelig smudsige, lurvede og grimme ud. Der mylrede af modbydelige Tiggere og alle Slags: Blomster, Skalmietoner o s v blev benyttet for at presse Penge. Iblant Blomsterne vil jeg blot bemærke: Forglemmigei, den lille blaa Klokke og den deilige Alperose (Rododendron). Og dog var det næsten Alt som Intet mod Chamonix Dalen, hvor uhyre lismasser vare væltede ned lige til den dyrkede Deel af Dalen, og ligge der bestandig uden at kunne optøes selv i den varmeste Sommertid. Sneen, med sin blændende Hvidhed og egne transparente Udseende, Isen med sin klare fine blaaegrønne Farve paa de høie Toppe, viiste sig undertiden saa vidunderlig deeligt, at man ingen Forestilling kan gjøre sig derom, naar man ikke har seet det. Heller ikke har jeg nogensinde seet Spor af denne eien- •17• dommelige Glands og Transparents, som undertiden viiste sig i Gletscherne og Sneemasserne; hvorimod Dalstrøgene og Snebjergene oftere saae saa aldeles ud som

jeg efter Billeder havde forestillet mig dem. Men kan en saadan Glands vise sig med tyk Regnluft, hvad maa det da være i Solskin? Hvad Kulden angaaer, da kan jeg ikke negte, at der var en betydelig Forskjæl fra [overstreget: Dalen] Lavlandet, men jeg kunde dog holde det ud i min tynde rødgraa Kittel fra Vognstrup Malkeplads, og jeg har ingen anden med, er altsaa ikke indrettet paa Regnveir. – Køerne gik her alle med Klokker, hvoraf mange baade i Klang og Størrelse lignede Gryder. Vi havde en Hest og et Muuldyr for Vognen, og en Kudsk, som havde et Par Buxer af Skind eller egentlig et halvt Par, spændt over de andre Klæder, hvad der mindede mig om hvad jeg har seet paa Billeder fra den romerske Campagne. Ligeledes saae jeg her Flokke af sorte, nøgne Sviin som de italienske. Men Menneskene vare gruelige.

14 Linn for Cigaretter til Bjergene.
4 Fr 10 Peni for at Jean Pasich er sekret af den sardiske Minister.
9-10 - for imorgen at kjøre til Chamoni.
10 - Drunkpenge til Pigen i le grand aigle.
15 fr 50 centim for 2 Dage og 3 Nætter i høllet den grand aigle, den
Dor her slæbt en slæm Klov imig; jg som sigte
la balance, Potfærdighedens selv; men der var
det vel ikke gaet mig stort bedre. Jg arrede lille
Muzer, som Betty i Vallkilds sagde, da min sad
i Gjynge. Hvad skal det dig slæse til?

Lørdag 28 Juij
høit royales.
Chamonix

1/2 Fr -
tog min Vest imorges for en Kjøp Kuffet;
men saa bad han mig ogsaa paa samme
Tid en Pose. Vi kjørte Kl 7 fra Genf,
passerede den sardiske Græns, og
bleve skarpt interesseret og maatte af
gaa mere Pas, som vi senere medtog
paa et andet Sted, hvor mange Karabi-
niers, der saasind som Kleskabsbetjener
i Kjøkken i gaaendags Luvree, holdt
Vagt. Senere frødte vi den lille Fled
Arve, der i de nydige Bygter slygede
sig gjennem Dalen. Pigen var ikke
saa hvid endnu, at der laa Snee paa
saa. Isligensaa kunde gaa til
1/2 Franc. Salanche, hvor vi spiste til Middag.

Der paa kjorte Doctor Strick fra Frankfort
hans Kone og Fætter i see - to Nordamerika
mere og ij i en anden af d. omme Gars 6 Fr 6 Lous.
sa a hanc, som her fra fire de Neimels
til Chamoniq. To Malinere fra Side Palmiro.
kjorte inden at spise. Denne Tens var
magnet is dertiligt trods den temmelig
stadige Regn. Neien var saaledes, at
man meppes skulde, tro det uendeligt at
kjore - gik saer mange sikkende Strom-
me, over daerlige Braer og paa stiele
Skraeminger; men ij her alt, set sa me
get Feranderligt, at ij efterhaanden blev
næ mig af oned at blive forbauset.
Naturen var iske skruelig dertiligt: Da
den iypsig, med dertiligt Traer, Kromer
her, Land, byer og en Mange yndige
Blomster; sighest i Dalen ~~gik~~ to slæn
gude Drueen sig i sit yndige Leie.
Bjerg sidene til Side herogod, med
Naale skov, men ierst blev Skraem
grosse ganske sterile, og saa kom den
skinnende Sne i Kileftene paa de over-
ste vilde takkede Spidses. Men i ypp
saa man en Gang en uulig Lem
lytte. Flere nette Vandfald. Arven

og Lykeds, Træs og det andet heed, med en
klippeblek midt i Faldet. Mange
rivende, fraadende Strømme saae
vi; men Menneskene saae grændig
smådeige, Lærkede og grønne ind.
Der var Læde af med tydelige Figgere
og alle Slags: Blenster, Skalmeristones
o. s. v. blev bemøttet for at presse Penge.
Afhængt Blensternes vil jeg blot bemær-
ke: Ferglemmerige, den lille blaa Klette
og den delige Alperose (Røde dendron).
Og dog var det næsten Alt som Indtæt
med Harmoniz Dalen, hvor indryg
sin masser vare veldede med Lige til
den dyrkede Deel af Dalen, og ligge
der bestandig inden at kunne optes
selv i den varmeste Sommer tid. Loven,
med sin blændende Blendind og egne
transparente Udseende, blev med sin
klare fine blaa grønne Farve og aa
de hvide Toppe, viste sig undertiden
saa indendelig Deligt, at man ingen
Fremstilling kan gjøre sig derom, naar
man ikke har set det. Heller ikke har jeg
nogensinde set Spor af denne eien

Sammelige Glands og Transparents, som
 under tiden viste sig i Gletscherne og
 Incemasserne; hermed Dalstregene og
 Luechjogene oftere saae saa aldeles ind som
 i efter Billeder haad forskillet mig dem.
 Men naar en saadan Glands viste sig med
 tyk Jynluft, hvad maa det da vere i Sol
 skin? Med Nulden angaar, da kan
 j ikke mege, at det var en betydelig Forstjvel
 fra Dalen Laalandet, men j kunde
 dog holde det ind i min tynde rød graa
 Kattel fra Vognstrøg Walkiplads, og j
 her ingen anden med, er altsaa ikke
 indaattet fra Jynveie. — Kærne gik
 her alle med Kletcher, hvoraf mange haade
 i Klang og Størrelse ligede Gjorden. Vi haade
 en Klost og et Mændsige for Vognen, og en
 Kinde, som haade et Par Buzer og Skind
 eller egentlig et halvt Par, spændt over de
 andre Kleder, hvad der mindede mig om
 hvad j her set paa Billeder fra den romer
 ske Campagne. Ligeledes saae j her Flekke
 af sorte, nogle Lisen som de italienske.
 Men Menneskene vare gruelige.